

WARWICK DEEPING

USODOVEC

ROMAN

(Nadaljevanje)

Na enem teh izletov v Melhurst, v začetku marca, je sredi dolgega klanca, ki se je končaval med belimi vrati melhurstskega parka, resnila veriga na njenem starom, dosluženem kolesu. Vdala se je v usodo in krenila s kolesom peš v melhurstski park, zakaj velika cesta je vodila skozi park. Park je valoval kakor široko morje, ki so pluli po njem beli in jelovi gozdi: krivice je gnil bele oblake čez temnosinje nebo, in velo listje se je podilo po njem kakor pena. Videla je pešine v daljavi. Spodaj v dolini so se pasle srne, in cedrovci, maturovali in smreke pri Melhurstskem gradu so bili na pogled črni kakor hudourni oblaki. Štiri milje hoda! Nu, to je bil čudodel. Skoraj dve uri bo spet, in v življenju so dnevi, ko ne more biti samota dragocena. Vdala je zložno, in ko je prišla do skupine starih bukev, ki so bile ob cesti skozi park, je prišla kolo k enemu izmed belih gostnikov ter sedla na strmi vrhovi obronke. Marčni veter ji je posušil travo, ki je bila še mokra in rjava, in na tisoče belih bukovih listov je rojilo belih in se z rahlim, nemirnim šelestenjem izpreletavalo po tla. Zrak je bil poln njenih šepetov in šumenja sape vrhnjih kmečkih voz, ki je prišel iz Melhursta, se je pokazal na njeni. Ta mah ji bil na vrhu glave, nato je izginil v nižavi, a Mary je še vedno slišala ropot koles. Moška postava se je pokarila njenim očem, za njo glavni

dimi, a vendar prijaznimi usti zanj ne kaj pomeni.

"Ali prisedete?"

Vstala je.

"Hotela sem se vrniti peš."

"Kakor hočete. Lahko vam pripravim sedež."

Njegove čudno temnosinje oči so ji ves ta čas visele na obrazu, ne drzno ali samo vljudno, ampak s svestnim, resnim zanimanjem. Mary je tisti mah uganila, da mu je kot ženska všeč. Morda je tudi nagonsko zaslučila v njem moža, ki mu ni bilo lahko ugajati. Misli so ji zletele nazaj in se vrnile k tistemu jutru, ko je bil prinesel mleko in mu je bila pokazala sajast obraz. Spet je naglo zardela.

"Zelo ste dobri."

"Prav nič ne."

"Mislim, da bi se peljala."

Mary se ni bila pripravila na to, da ji bo pomagal gor, in zdaj se ji je zdelo, da jo bolj vzdiguje kakor podpira. Njegove roke so bile zelo krepke, a prijelo so jo rahlo, obenem so ji pa dale živ in nepričakovano dojem telesnega dotika. Njegovo pomoč je občutila kakor nekakšno poklonitev, in oči so se ji hotele zastreti. Malce zmedena je bila.

"Kje bom sedela?"

"Potrpajte malo."

Stopil je spet na voz ter pobral dve ali tri prazne vreče in konjsko odejo. Med naloženimi tropinami in prednjim koncem voza je bil prazen prostor, in Furze ji je pripravil sedež na tropinah; zelo premišljeno je zložil vreče ter jih pregrnil z odejo, kakor da bi šlo za važno reč, ki jo je treba skrbno urediti.

"Takole bo menida dobro."

"Najlepša hvala."

Z nasmeškom, v katerem je bilo nekaj hlastnega, boječe opreznega, je sedla. Začutila je prijeto vonj, duha po tropinah. Furze se ji je z viška nasmešnil, njegove oči so za trenutek dobile izraz, ki ji je segel naravnost v globino duše; potem se je spustil čez rob voza in odskočil na cesto.

Hotel je iti peš.

"Oh—prosim," je hotela reči, a molčala je, in roke so ji sklenjene obležale na krilu. Če je mislil iti ob vozu, nu—tedaj je to premenilo... Globoko je zasopla. Zakaj to, da je šel peš, je bilo isto, kakor če bi se je bil dotikal; bilo je tenkočutno, ponosno in moško, ne dejanje majhnega, praznega, gibčnega bitja, hkratu pa tako naravno. Mahoma ga je jasno zagledala, kako je stal rjav in tih zraven višnjevega voza in sivcev, sam del pokrajine in v skladu z njo.

"Hvala vam," je rekla.

Tako je splula njena višnjeva ladja po melhurstskem parku, in beli oblaki so jadrili nad njo, in pokrajina se je širila na pol v solnce, na pol v senči; in Mary je sedela in se čudila, ker je korakal ob glavi konja-povodnika, kakor da ne bi imel na vozu ničesar drugega kakor tvorj oljnih tropin. V nekem oziru je bila vesela, da je molčal in ji kazal hrbet. Zdal ga je po mili volji opazovala, vsaj to, kar je videla od njega: široki hrbet, rjavi tilnik, stari, mehki klobuk s poveznjenimi krajevci dolge, široko stopajoče noge in kolmoce, ki so neprisiljeno mahali med hojo. Še njegova obleka je bila videti istih mehkih, preperelih barv kakor pokrajina.

Bil je lastnik Usodovca in na glasu, da je nekoliko čudak. Doslej je bila videla hišo samo od daleč, s poljske steze, ki je vodila čez Bukovec; zdela se ji je romantična in nekam skrivnostna, a kar presامتna. Tudi njega je bila videla tako rekoč samo od daleč, skoraj takisto, kakor da bi se skrivnost in samotnost Usodovca raztezali tudi nanj.

Sredi dolgega klanca, ki je vodil iz Črešnjavega dola, je ustavil konje, podložil zadnje kolo z lesenim valjcem in dal živalima, da sta se oddahnili. Potisnil si je klobuk nazaj, se ozrl

čez hribe in se nasmešnil. V naslednjem trenutku je že govoril z njo, obrnjen naravnost proti vozu, in ji od spodaj pazljivo gledal v obraz.

"Ali se vam duha po tropinah upira?"

Ne, ni se ji upiral; kar dobro so ji dišale.

"Vsi kmečki duhovi so dobri," je rekel, "vsaj zame. Openjajo se kakor spomini. Skrinja za moko, senik pa dim, kadar sežigaš plevele. Vse diši. Vi menda ne hodiš dosti z doma?"

"Ne, malokdaj."

Njegove mirne sinje oči so jo spravljale v zadrego.

"Ženskam se navadno tako godi. Domače delo! Z menoj je takisto. Prilepljen sem na svojo zemljo."

Zazdelo se ji je, da priznava žensko kot domače bitje in da je ta njegov moški pogled nekaj naravnega in neogibnega. Nejasno je čutila, da mu to zameri.

"A vaše delo je zanimivejšo. Moško delo je zmerom zanimivo. Njegove sinje oči so tehtale to sodbo, kakor da bi jo bile posebnostno resno sprejele.

"Mislite?"

"Rajši bi bila dekla na kmetih, kakor služkinja v mestu."

Furze je bil videti osupel.

"Precej isto bo, čeprav je človek tako več na zraku. Kmečko delo je moško delo!"

"Je že tako. Zmerom je bilo tako, mar ne? Razen pri lenuhih, ki igrajo sleherni božji dan od zore do mraka golf in tenis, a teh nihče ne šteje."

Zardela je. Nekam smešno se ji je zdelo, da sedi tu na njegovem vozu in se spušča z njim v prepir. Kaj je bilo takega med njima, da bi se bila mogla prerekati?

"Po vaših mislih morajo ženske delati, kaj?"

"Nu, mar ne delajo? Devet in devedeset od sto jih dela. V tem je življenje. Kakopak, če se zavedate..."

Ugnal jo je bil, in kakor da bi bil to mahoma začutil, je tudi umolknil; nato je spet pogledal konje in se vrnil na svoje mesto zraven povodnika. Počasi sta vozila skozi pokrajino, dokler nista prišla na križišče Melhurstske ceste s cesto v Rotherbridge. Tam je vnovič ustavil.

Mary je vstala in zavrnila njegovo roko.

"Hvala, saj lahko sama."

Vendar mu je moral dovoliti, da ji je dal kolo z voza. Opazila je, da je na pol osuplo, na pol pa poredno vznemirjeno vrgel oči po njej.

"Prav lepa hvala."

"Kaj bi tisto. Veseli me, da sem vam mogel ustreči."

Privzdignil je svoj stari mehki klobuk. Resno in brez nasmeha mu je pokimala in zavila proti Pepelovemu.

2

Nekega mesečnega marčnega večera je stopila iz hiše mlada ženska z vrčem, da bi poiskala mleka. Zakaj Ransford, zdravnik iz Carslakea, ki so ga ves dan čakali, je bil prišel v "Hišo z zelenimi vetrnicami" šele ob sedmih, nekoliko čemerem in svojeglav, kakor navadno ljudje, ki jim je delo povsod za petami. Dva stara človeka sta ležala v postelji in kašljala za stavo, oba z vročino; zakaj ni bila Mary že prej poslala ponj? Kakor da bi bili zdravniški računi malenkosti, ki si jih človek z vratolomno lahkomišelnostjo nakopije na glavo! Ransford si je bil pogrel roke, zapisal mleko, močno juho

in smetanovo pito ter obljubil, da pošlje zdravila po fantu, ki se pripelje s kolesom.

Zato je Mary iskala mleka; v jedilni shrambi ga je našla komaj toliko, da je pokrilo košček sladkorja v čajni skodelici. Vdela je, da ji je treba samo potrkati na zelena vrata "Sušilnice", pa ji bo takoj in vdano vse na voljo, a vendar ni potrkala na vrata ubogega Coodea. Poizkusila je pri Perrivaleovih, pa ni našla drugega kakor Phyllidino rdečo glavo in odgovor: "Hudo mi je žal, a mislim, da nimamo niti kapljice. Zadnji ostanek je popil očka s kavo." Trenutek ali kaj se je obtavljala pred Brownlowovimi, nato pa krenila dalje po žilindrasti poti in s te na cesto. Na Usodovcu je bilo mleka dovolj! Ozrla se je v polno luno,

ALI KASLJATE?

Pri nas imamo izborna zdravila, da vam ustavi kašelj in prehlad. Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C. MANDEL DRUG CO. 15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

POPRAVLJAMO IN STAVIMO NOVE STREHE, ŽLEBOVE IN FORNEZE

VAM NUDIMO PRVOVRSTNO DELO PO NIŽJIH CENAH, KER SAMI IZVRŠIMO DELO. IMAMO 25-LETNO IZKUŠNJO

Se priporočamo v naklonjenost.

Pokličite

KOVICH & SON

1554 E. 55 St., EN 1-2843

Domači mali oglasnik

GOSTILNA

MIHČIČ CAFE

7114 ST. CLAIR AVE. Tony & Jean Selan, lastnika Dobro pivo, žganje in prigrizek ter slastno vino ENdicott 1-9359 Odprto od 6. zj. do 2.30 zj.

THREE CORNER CAFE

1144 EAST 71st ST. FRANK BARAGA, lastnik Izvrstno pivo — vino — žganje in okusen prigrizek. Se priporočamo

GOOD TIME CAFE

Carmen, rojena Zakrajšek in Ray Kline, lastnika 9413 ST. CLAIR AVENUE Prijazno se priporočava prijateljem in znancem za obisk. Vedno prijetna družba in najboljša postrežba. Vsak petek serviramo ribjo petenko.

GORDON PARK CAFE

7901 ST. CLAIR AVE. Joe Knaus - Joe Repar, lastnika Kadar zaželite kozarec dobre pive, vina ali žganja, pridite k nam. Vedno prijazna družba. Postrežemo z okusnim prigrizkom.

MOLLY'S BAR

7508 ST. CLAIR AVE. Stanley Urbic in Bill Hraster, last. Vabimo prijatelje na obisk naše moderne gostilne, kjer vam postrežemo vedno z najboljšim pivom, vinom in žganjem ter z okusnim prigrizkom. FINA GODBA ZA ZABAVO VSAKO SOBOTO.

MARIN'S TAVERN

7900 ST. CLAIR AVE. Stanley in Mamie Marin, lastnika NAJBOLJŠE VINA, PIVO IN ŽGANJE! Dobra družba. Se priporočamo.

ZA DOBRO PIJAČO IN PRIGRIZEK

obiščite LOUIS IN JEAN STRUKEL 6220 ST. CLAIR AVE.

CVETLIČARNE

SLOVENSKA CVETLIČARNA

Jelenc Florists 15302 WATERLOO RD. Ivanhoe 1-0195

THOMAS FLOWER SHOP

SLOVENSKA CVETLIČARNA 15800 WATERLOO RD., IV 1-3200 Albin, Andy in Fred Thomas, lastniki Cvetlice za poroke, pogrebe in druge namene. Točna postrežba.

ki je nalik rdečemu ščitu visela za deblom ene izmed šestih jelk. Niti najmanjšega oblaka ni bilo na nebu. Pogledala je kvišku, v zenit, čeprav so zvezde zaradi mesečine le medlo sijale in se ji je Rimska cesta le simbolično in nevidno vila nad glavo. (Dalje prihodnjič)

DO YOU NEED ARCH SUPPORTS?

CHECK THESE SYMPTOMS...

Rheumatic-like Foot and Leg Pains • Callouses • Sore Heels • Tired, Aching Feet • Pain at Ball of Foot

Dr. Scholl's ARCH SUPPORTS

Over 50 types—metal, plastic, leather. Light weight, worn invisibly. \$3.50 to \$10.00 pair. Trained fitters.

MANDEL SHOE STORE
6125 St. Clair Ave.
dvoje vrata od North American banke

Brodnick Bros. vam nudijo priliko, da brezplačno dobite domov krasen nov Philco TV na poizkušnjo

Free Trial Offer

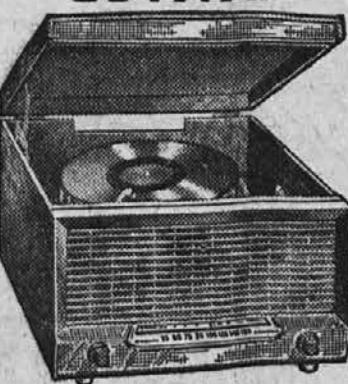
Any New 1953 PHILCO

No cost...no obligation...try before you buy. Phone us and we'll deliver a new Philco for FREE HOME TRIAL.

21-inch Screen with 245 sq. inch Picture

See for yourself Philco Model 2260 with 245 square inch screen that is almost 10% larger than many other so-called 21-inch sets. Plus UHF-VHF Built-In Aerial and new Philco developments.

\$349.95

Pokličite IV 1-6072 ali IV 1-6073 sedaj Za brezplačno poizkušnjo

New Philco 3-Speed Radio-Phonograph with True-Harmonic Reproducer

Most life-like record reproduction ever achieved plus standard and special Short Wave radio. Philco 1350.

\$109.95

Kupite na lahke mesečne obroke

BRODNICK BROS.
APPLIANCE & FURNITURE STORE

16013-15 WATERLOO RD. IV 1-6072 — IV 1-6073

Odprto vsak ponedeljek, četrtek in soboto od 9. ure zjutraj do 9. zvečer; vsak torek in petek od 9. do 6. zv; zaprto celi dan ob sredha.

Razprodaja DOMESTIC električnih šivalnih strojev

Preje \$149.95 sedaj — \$ 99.95
Preje 174.95 sedaj — 129.95
Preje 199.95 sedaj — 147.95

Razstavni vzorci Lahka mesečna odplačila

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE 6202 ST. CLAIR AVENUE JOHN SUSNIK EN 1-3634

MOŠKI IN ŽENSKÉ DOBIJO DELO ZA SNAZENJE PISARN.

Nobene omejitve na starosti. — Stalno delo. Dobrodošli so novodospeli. Zglasite se med 10. in 12. dopoldne

Aetna Window Cleaning Co. 1430 EAST 27th STREET — (vogal Superior Avenue)

VAŠI DOLARJI grede doli Z MONCRIEF

napravo za gretje in prezračenje THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

USTANOVLJENO 1908 Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi HAFNER INSURANCE AGENCY 6106 ST. CLAIR AVENUE

VAŠA PRILIKA

Lastniki domov—tu je prilika za vas, da zamenjate vašo hišo za boljše stanovanje.

Mi imamo na izbero mnogo novih in starejših hiš, izmed katerih si lahko izberete.

Nove hiše so ocenjene od \$15,750 in naprej. Vse se nahajajo v Euclidu. Ako vi lastujete staro hišo in si želite udobnosti in zadovoljstva nove hiše, zglasite se pri nas in povprašajte o zamenji, s čimer se ognete sitnosti prodaje vaše hiše.

Ne odlašajte—požurite se sedaj—te hiše bodo hitro prodane.

KOVAC REALTY 960 EAST 185th STREET — KE 1-5030

FRANK KLEMENCIC

Barvar in dekorator 18715 MUSKOGA AVE. Tel.: IV 1-6546 Priporočam se za barvanje in dekoriranje hiš in poslopij, zunaj in znotraj. Jamčeno delo po zmernih cenah.

Oglašajte v . . .

Enakopravnosti

NACIONALIZACIJA V BOLIVIJU

Ko je pred meseci kratko časopisno poročilo javilo, da go v Boliviji izvedli državni prevrat, je pač vsakdo pomislil na staro pesem Južne Amerike, namreč neki general je zamenjal drugega, morda za nekaj mesecev, ali celo eno ali več let, drugače pa je ostalo vse pri starem. Toda prevrat v Boliviji je pognal mnogo globlje korenine.

Ko so po nekaj dnevih bojih čete Viktorja Paza Estensora vzpostavile red in mir v državi ter pregnale vojaško Junto, ki je bila dotlej na oblasti, je novi predsednik bolivijske vlade, ki je bil pri lanskim volitvah izvoljen popolnoma zakonito z veliko večino, a je moral v izgnanstvo, zjavil v svojem proglasu bolivijskemu ljudstvu, da je njegova naloga, odpraviti kriče socialne razmere v državi ter izboljšati življenjsko raven bolivijskih rudarjev in kmetov.

Te esede pa niso ostale samo fraza novega predsednika

V BLAG SPOMIN

tretje obletnice odkar je preminil naš ljubljeni soprog, dobri oče in brat

Joseph SADAR

kateri nas je za vedno zapustil dne 26. septembra 1949.

Globoko pod zemljo, tam v ozki, hladni hiši, ti trpelo trudno zdaj leži, rešen si vseh zemeljskih skrbi.

V sreih naših je bolest, v duši pa nam je zavest, da se snidemo pri Bogu, srečni v angeljskem krogu.

Zalujoči ostali:

Margaret, soproga
Joseph Jr., Edward,
Ladislav, sinovi
Margaret poroč.
Hughes, hči
vnuki in vnukinje
Andy Sadar, brat
Rozzi Tekavčić, sestra

Cleveland, Ohio,
dne 26. septembra 1952.

republike, temveč so se kmalu nato začele spreminjati v dejanja. Omeniti moramo dejstvo, da so že v 19. stoletju ideje francoske revolucije bile tiste, ki so v številnih državah Južne in Srednje Amerike prilivale olje na ogenj liberističnega gibanja, ki je takrat zavzelo precejšen razmah in ena za drugo so si posamezne države Južne Amerike priborile neodvisnost in samostojnost. Tudi družbene spremembe 20. stoletja, ki se dogajajo v zadnjem času v Evropi, niso toliko oddaljene, da ne bi socialistični utrinki prodirali vedno pogostejše v deželo ob obeh Andih, kjer so našli svoj odraz v marsikaterih notranjepolitičnih spremembah.

Značilen primer za to je današnja Bolivija. Revolucija v tej deželi je bila neizbežna. Resna ekonomska kriza, ki so jo povzročile Zedinjene države s tem, da niso privolile na zvišane bolivijske cene za kositer ter v zvezi s tem zmanjšana proizvodnja in brezposelnost. Veliko nezadovoljstvo izkoriščanih rudarjev in poljedelskih delavcev je olajšalo delo Estensora, ki se je postavil na čelo nacionalnega revolucionarnega gibanja. (Movimiento Nacionalista Revolucionario), in čakal na ugodni trenutek, ki ga je spretno izkoristil ter prišel tako na krmilo države, ki je sicer neizmerno bogata, a kljub vsemu zelo revna. Maloštevilni lastniki rudnikov v visokogorju ter zemljiški veleposestniki na planotah in v dolinah na jugu so si ustvarili ogromno bogastvo, ki se ga drži znoj žuljavih delavskih rok.

Nobena dosedanja vlada ni povzela kakršnega koli ukrepa, s katerim bi vsaj delno omilila veliko revščino v deželi ter skušala odpraviti stoletno zaostalost Indijancev v bolivijskih gorah ali pa kmetov in tlačanov na plantajah v tropičnih džunglah. V nasprotju z velikim luksuzom v mestih se podeželsko prebivalstvo zvišja le v strgane odeje in hrani z zvečenjem kokain vsebuje rastline koke, ki podeli sicer telesu fizično vztrajnost, ne more pa v enaki meri nadomestiti hrane. Tako so Indijanci začeli polagoma izumirati, tiste pa, ki so se začeli boriti proti takšnemu nečloveškemu ravnanju, je bivaš Bolivarova vlada proglasila za komuniste in sovražnike države. Dediščina, ki jo je sedaj prevzel Estensor, ni zavdanja vredna. Zato je popolnoma razumljivo, da se je kot eden redkih državljanov v Južni Ameriki kmalu po prevzemu oblasti odločil nacionalizirati bolivijske rudnike, ki tvorijo gospodarski temelj države.

Bolivija spada na drugo mesto proizvajalcev kositrove rude v svetu in 65% celotne vrednosti bolivijskega izvoza tvori kositer. Poleg tega pa po številnih rudnikih, ki so posajeni pod gorskimi grebeni, pridobivajo mnogo

druge rude, od bakra, bizmuta, zlata in tungstena pa do srebra, antimona, cinka in žvepla, tako da temelji skoraj celotna zunanja trgovina Bolivije na izvozu rud (95). V južnem delu dežele pa so bogata nahajališča petroleja, ki ga je dobila v izkoriščanje ameriška družba Standard Oil, vendar pa je leta 1939 bila celotna industrija nafte odvzeta tujemu kapitalu.

Značilne so besede predsednika bolivijske vlade, ki jih je izrekel 10. junija na svečanosti ob prevzemu dolžnosti predsednika komiteja za nacionalizacijo rudnikov, Manuela Baraua. Estensor je med drugim dejal, da je odločba o vzpostavitvi državnega monopola za izvoz rud ter za poddržavljanje rudnikov v bila sprejeta v soglasju s stvarnimi potrebami in da bi bila izvršena pod kakršnim koli tujim vplivom. Nadalje je poudaril, da življenje bolivijskega ljudstva ne sme biti odvisno od razpoložljivosti treh ljudi, finančnih močev, ki so imeli v rokah večino nacionalnega rudnega bogastva.

„Naša želja je, da poddržavljanje ne sme biti ovira nadaljnemu delu v rudnikih, temveč moramo težiti, da dosežemo sporazum na temelju pravičnosti,“ je zaključil Estensor.

Bolivijsko gospodarstvo ima vsekar široke možnosti razvoja, vendar pa bodo potrebne znatne naložbe kapitala, da se bo spremenila njegova struktura. V Boliviji nakopljejo eno petino kositrove rude na svetu, ki jo skoraj vso izvažajo (polovico v Veliko Britanijo, a ostalo v Zedinjene države), tako da mora dežela ponovno upoštevati predelavo kositer. Tudi vse ostale rude gredo nepredelane v inozemstvo in s tem tudi ogromna vrednost, ki bi ostala v deželi, ako bi Bolivija imela obrate za predelavo in topljenje rud. Rudnike v Boliviji je izkoriščal pred vojno največ angleški, čilski, francoski in ameriški kapital, a večina rudnikov kositra je bila v rokah domačih kapitalistov.

Zato je vprašanje finančnih sredstev sedaj zelo pereče in čeprav so Zedinjene države obljubile Boliviji pomoč po točki štiri Trumanovega načrta, je vendar dvomljivo, ako bodo v sedanjem sporu to pomoč tudi odobrile. To nesoglasje med Bolivijo in Zedinjenimi državami pa spretno izkorišča argentinski diktator Peron, ki ga je prosil za pomoč bolivijski poslanik v Buenos Airesu. Z argentinsko-bolivijskim gospodarskim sporazumom je nedavno Peron uspešno odmaknil Bolivijo zopet za korak dalje od ameriškega severa. Vendar pa je pomoč, ki je predvidena v tem sporazumu, določena samo za tiste panoge gospodarstva, ki izvažajo svoje izdelke v Argentino in katerih povečani izvoz bi rad dosegel Peron.

Tako se je tekmovalen Argentin in Zedinjenih držav pri pridobivanju vpliva v Boliviji nagnilo precej v prid Perona, vendar pa je možno, da bodo Zedinjene države prav zaradi tega popustile v svojem stališču, ker bodo hotele okrepiti že precej razrahljan položaj v Južni Ameriki, ki ga je skušal s svojim nedavnim obiskom v Braziliji že izboljšati državni tajnik Acheson.

Seveda pa bomo šele v doglednem času videli, ako bo nacionalna revolucionarna stranka sposobna uresničiti svoj politični in gospodarski program ter uvrstiti razrahljano notranjost dežele.

Če bo Bolivija postala samostojnejša kot je bila doslej, ji ne bo treba zaradi notranjih slabosti popuščati v prid svojih sosedov, kakor je pred leti morala prepustiti del ozemlja Chaca ter svojo pacifiško obalo, ki bi jo nujno potrebovala.

E.R.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

V SLOVENSKEH PLANINAH SNEG, V BOSNI DEŽ

Medtem ko je po vsej Sloveniji močno deževalo, je 18. avgusta zapadel sneg na Julijskih Alpah v višini 2.200 metrov. Triglav in drugi vrhovi v Julijskih Alpah so bili pokriti s snegom. V vsej Sloveniji je padla temperatura zaradi dežja in snega za približno 8 stopinj. Najbolj je deževalo v Planici in Mariboru.

V noči med 17. in 18. avgustom je deževalo po vsej Bosni in Hercegovini. Največ padavin je bilo v Hercegovini, kjer je trajala suša štiri mesece. V južnem delu Hercegovine je znašala višina padavin 10 milimetrov in v Mostaru 28 milimetrov. V Sarajevu je padlo isti čas samo 1 milimeter padavin, v Banjaluki 5, Bihaču 15, Drvaru 4, Livnu in Bogoju 1 milimeter.

Kmetijski strokovnjaki sodijo, da se bodo v Bosni in Hercegovini zboljšale jesenske povrtine in grozdje. V južnih predelih republike so zaradi dežja vnovič posejali polja s koruzo za živinsko krmo.

NEČLOVEŠKI ODLOK

S presenečenjem in ogorčenjem smo sprejeli vest: enajstletni Ivan Pirečnik se po odloku večine tričlanskega prizivnega sodišča ameriške visoke komisije v Frankfurtu ne bo vrnil v šolanje k svoji materi Pavli, ki ga je tako težko pričakovala, ampak bo ostal v tujini, v družini bivšega esesovca, ker bi bilo "okrutno, napotiti otroka v tujo okolico in tuje mesto med tuje osebe, med katere se lahko šteje tudi njegova mati."

Tako sta zapisala v odloku dva sodnika in dodala še, da se "Jugoslavija ne more primerjati v gospodarskem pogledu z Zahodno Nemčijo kot krajem, ki je primeren za vzgojo otroka."

Kako je do tega prišlo, je znano. Očeta so hitlerjanci med vojno ubili, kot sto tisoče drugih, mater odgnali v taborišče v Osviecim, dva otroka—sinčka in hčerko—pa odgnali v nemška sirotišča, da bi ju vzgojili v fašista. Toda materinska ljubezen je premagala vse ovire. Po vojni je Pavla našla v Avstriji hčerko in jo dobila nazaj, našla je po dolgem crudu tudi sina in prosila, zahtevala, naj ji ga vrnejo. Toda zaman. Sodišče v Nemčiji je to odklonilo. Isto je storilo nato še ameriško prizivno sodišče. Drugič so materi odvzeli edinega sina. Drugič so jo ranili v srce.

To je nečloveški odlok. Nasproten je vsem sodobnim pojmovanjem družine in materinstva, nasproten je vsem načelom, za katere so se borili Združeni narodi. To je odlok, ki ga je pravilno označil tretji sodnik, ko je zapisal: "Meniti, da je bivši nacistični esesovec primernejši za skrbnika temu otroku kakor njegova rodna mati, ki je po podatkih, s katerimi razpolagamo, pošena žena s pristojnim domom—pomeni do-

vesti nacistični načrt nasilnega odvajanja otrok do vrhunca."

Meniti, da bo bivši hitlerjaneec bolje vzgojil otroka kot pa mati, ki je morala toliko pretrpeti in ki živi v deželi, ki je toliko žrtvovala v boju za uničenje fašistične drhali, pomeni najmanj popolno slepilo, brezdušnost in okrutnost dveh sodnikov. Kaj ne spominja sklicevanje na "boljšegospodarske pogoje" na hri navska opravičila nasilnežev na Vzhodu, ki prav tako očajo vrniti naših otrok? Kaj ni ta odlok v neki čudno protislovni zvezi z nedavnim odlokom federalnega sodnika v Los Angelesu, po katerem ne bodo poslali ustaškega vojnega zločinca in krvnika Artukovića na zatožno klop v Jugoslavijo? Kaj ne pomeni to gaženje vsega, kar je pravičnega, npravnega, človeškega?

Ne! S to razsodbo se nihče ne strinja, kdor ima le trohico človeškega v sebi.

(Po "Delavski enotnosti")

(Opomba uredništva Enakopravnosti: Gornji slučaj je vzbudil svetovno pozornost, ogorčenje in razpravljanje nad nepravilno razsodbo okupacijskega sodišča. V četrtek, 25. septembra, je celo televizijska oddajna postaja NBC kazala delno sodnijsko osobje, mater dečka in dečka samega ter njegove sedanjere reditelje).

JOHN PETRIC
GEORGE KOVACIC
UNIJSKA BRVNICA
(preje Lipanje)
Vedno najboljša posluga.
Se priroročava.
761 EAST 185th STREET

ST. CLAIR HARDWARE
7014 St. Clair Ave., UT 1-0925
Laddie Pujzar — Joe Vertecnik, last.
PLUMBERSKE POTREBŠČINE
— ORODJE — ŽELEZINA —
KLJUČAVNICE — ELEKTRIČNI
PREDMETI — BARVE

REGISTER
and VOTE
BOY SCOUTS
OF AMERICA

CARST MEMORIALS
Kraška kamnoseška obrt
15425 WATERLOO ROAD
IVanhoe 1-2337
Edina slovenska izdelovalna
nagrobnihi spomenikov

64. LETNA CLEVELANDSKA
RAZSTAVA HRANE DOMA
IN

Rosemary Clooney
Odlična moderna pekača
Captain Video
(osebno)
11. in 12. okt.—4.30 pop

Vsaki dan tekma East Ohio
Gas Co. v pečenju
Dnevno 1. pop. do 11. ur.
(vključivši nedelje)

PUBLIC HALL

Želite prodati
vaše posestvo?

Mi imamo vedno kupce
z gotovino. Za hitro,
nesljivo in zadovoljivo
poslugo, se obrnite na

Joseph Globokar
986 EAST 74th STREET
HE 1-6607

PAPIRAMO IN BARVANJE
Prvovrstno delo, zmerne cene
Pokličite za proročilo.
Se priroročava.
Geo. Panchur in Sinovi
16603 Waterloo Rd.—KE 1-2110
Trgovina s stenskim papirjem
in barvo.
Wallpaper Steamer for Rent

Prijatelj's Pharmacy
PRESCRIPTION SPECIALISTS
Zastoj pripeljeno na dom
St. Clair Ave., vogal E. 68 St.
ENdicott 1-4212

JEEP STATION WAGON
pozna 1950 modela
6 cilindrov; radio, grelec in
"overdrive".
Cena \$1.295.
Za podrobnosti pokličite
MU 1-2933

DVE SLOVENKI
iščeta stanovanje s 4 neop
ljenimi sobami s kopalnico. Na
raje na vzhodni strani.
Pokličite po 4. uri popoldne
UT 1-1576

DELO DOBIJO MOSKI

DOBRO DELO

Radi bi imeli dvojico—moškega
in ženske, brez otrok, za čuv
ženska bi pa čistila pisarne. Im
stanovanje s 4 sobami z gorko
razsvetljavo.

Pozive se podnevi pri
ACME IRON & METAL
SCRAP CO.
15725 Saranac Rd.
zvečer med 6. in 7. uro po ra
684 E. 160 St.

NAPRODAJ

HIŠA NAPRODAJ

6 sob, preproge, od stene do
ne, beneški zastori, fornec na
avtomatični vodni grelec in
vse prebarvana. V slovenski st.
ski naselbini. Cena samo \$9.500
vse. Pokličite po 6. uri zvečer
celi dan v soboto.
EN 1-1454

PRODA SE HIŠO
s 6 sobami spodaj, 2 sobi zgoraj
Fornec na plin. Nahaja se na
E. 66 St., od St. Clair Ave.
Za podrobnosti pokličite
IV 1-6964

HIŠA NAPRODAJ

18014 Rosecliffe Rd.
Colonial tipa z dvema spalnicama
blizu Lake Shore Blvd. in E. 180
St. V perfektnem stanju; avtom
tična plinska gorkota; jekleni
ri, marmornati podloški, marm
cevi, solidno cementiran dovod
mrežen porč z aluminijastimi
vesami (awnings), kopalnica
z lovatimi ploščicami; ognj
očevalom, zimska okna in m
ter preproge po vsej hiši.
Za podrobnosti pokličite lastnik
IV 1-8275

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

Tune in "TEN O'CLOCK TUNES"—All Hit Tunes—All Top Stars—15 Shows a Week—Mornings at 10 WGAR—Evenings at 10 WHK

VAŽNO! V ceni za moko in pakete s hrano, JE VRAČUNANA tudi carina kakor tudi zavarovalnina za dostavo do najbližje pošte ali železniške postaje prejemnika v Jugoslaviji. Za HITRO DOSTAVO poskrbi naš urad v Ljubljani!

NAJFINEJŠA BELA KANADSKA MOKA, vreča 100 funtov			\$12.75
PAKET št. 1 — \$15.25	PAKET št. 2 — \$15.00	PAKET št. 6 —	
5 lbs sirove kave	20 lbs bele moke	6 lbs sirove kave	
10 lbs sladkorja	5 lbs sirove kave	15 lbs sladkorja	
10 lbs riža	10 lbs sladkorja	10 lbs riža	
5 lbs spaghetti	5 lbs svinjske masti	15 lbs spaghetti	
5 lbs svinjske masti	5 lbs mila za pranje	15 lbs svinjske masti	
5 lbs mila za pranje		5 lbs mila za pranje	

Za druge številne pakete s hrano, vprašajte za naše cenike!

Vsa zdravila pošiljamo vedno zračno pošto! STREPTOMYCIN: 10 gramov \$6.75
Vprašajte za naše ponudbe za druga zdravila kakor tudi za OČALA!

Črno ali rjavo usnje z vsemi potrebščinami:

za 2 para moških čevljev \$12.00 — 2 para ženskih čevljev \$11.00

BLAGO iz čiste volne z vsemi potrebščinami za eno moško obleko \$32.50

BLAGO iz čiste volne z vsemi potrebščinami za eno žensko zimsko suknjo \$32.50

ODPOŠLJEMO TUDI VAŠE LASTNE PAKETE, ČE JIH PRINESETE ALI POSLJETE V NAŠE SKLADIŠČE!

Pošiljajte z zaupanjem vašo naročila, pisma, čeke ali denarna nakazila na:

EXPRESS TRADING CORP.

27-18 — 40th Avenue

Long Island City (1), N. Y.

Telefon: ST 6-9083

ZANIMANJE ZA TURČIJO

Čedalje bolj stopajo v ospredje problemi jugovzhodne Evrope. Vrednega vzhoda, kjer ima Turčija zaradi svojega geopolitičnega položaja, poseben pomen, posebno še, ker naj bi pri sedanjih razporeditvi sil imela vlogo mostu med zahodno in islamskim svetom.

Tudi v Jugoslaviji se je posebej zadnje čase povečalo zanimanje za turško republiko, za njene gospodarske in socialne probleme in seveda tudi za njeno zunanji in strateški položaj, ki je posebno občutljiv na Bosni in Dardanelah. Nedavni istambulskega guvernerja in pravkaršnje potovanje turških novinarjev po Jugoslaviji

CHICAGO, ILL.
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL
DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY

GOOD OPPORTUNITY—Optometric practice N. W. side. Good established clientel. Seeing is believing.

Call Bittersweet 8-2300 Apartment 8-B

For sale by owner—\$4,200 **TOOL & DIE SHOP**. Newest equipment many large contracts; established 10 years; will sacrifice for best offer. Wonderful opportunity for right party. — Call Fillmore 4-8374

For owner. **TAVERN RESTAURANT COMBINATION**. Good going business in center of trucking district. Must sell, partners disagree. Wonderful opportunity for right party. Seeing is believing. At a real sacrifice. Near everything. — Ask for Mitzi. HAYmarket 1-9438. — 2100 South May.

STATION—SINCLAIR—Excellent location. Washington and Ogden. Good gallanage which is rapidly increasing. HAYmarket 1-9106

WANTED TO RENT

WARD — REFRIGERATOR OR STOVE—Young executive needs 1 or 6 room 2 bedroom apartment. Decent. West Rogers Pk. or vicinity. Rent to \$100. Call Everglade 4-5530 till 5 p. m. or Edgewater 4-8116 after 6 p. m.

RESPONSIBLE EMPLOYED MOTHER—11 year old son desperately need bedroom unfurnished apartment any good location, must be near public school. Moderate rental. ESsex 5-1786 or FAirfax 4-8800

RESPONSIBLE COUPLE—3 children urgently need 2-3 room unfurnished bedroom apartment or house. Any good location North. Moderate rental. KILdare 5-6270

LANDLORDS, PLEASE 4-5 room unfurnished apartment wanted immediately for reliable couple, little girl. Prefer Roseland, West Pullman or vicinity, up to \$60. Call Schmalhaus Pullman 5-4732

BUILDING SOLD—4 Responsible adults. 3 steadily employed. Urgently need 5-6 room unfurnished apartment. Good location South. No further than 82nd near L.C. or R.I. to \$125 month. Vincennes 6-0088

RESPONSIBLE COUPLE—16 month old baby. Urgently need 4-5 room unfurnished heated apartment. Moderate rental. WELLington 5-4536

YOUNG RESPONSIBLE COUPLE—Baby, little pet dog. Urgently need 4-5 room unfurnished apartment. Any good location North. Moderate rental. Bittersweet 8-1816

RESPONSIBLE YOUNG COUPLE—2 children. Urgently need 4-5 room unfurnished apartment South or Southwest. Moderate rental. HUDson 3-1677 after 6 p. m.

DESPERATE—Want 6 room house, North or Northwest. Must move from basement apartment. 4 adults, child recovering from polio. BRUNswick 8-8273

pa pokaže, da se tudi v Turčiji zanimajo za razmere v Jugoslaviji in da obstaja obojestranska težnja po izmenjavi misli, spoznavanju problemov v obeh državah in po poglobljanju meddržavnih odnosov.

Tudi Turčija spada med male države (767.000 kvadratnih kilometrov in 20 milijonov prebivalcev) kot Jugoslavija in je v povojnih letih od sovjetskih sedov občutila precejšen pritisk na svoje meje in na svoje položaje ob prelivu Črnega v Egejsko morje. Prav zaradi tega se je kot nekaj izredno važnega pojavilo vprašanje zavarovanja neodvisnosti turške republike, skratka problem, ki je postal zelo aktualen posebno za vse države na mejah s Sovjetsko zvezo; to pa potem, čim je postalo vsem očitno, da goji birokratska kasta v Kremlju posebne ekspanzionistični-imperialistične apetite.

V teh razmerah je treba iskati povod, da je turška republika posvetila posebno pozornost svoji obrambi. Turška vojska šteje v miru približno 300.000 mož, jih pa v primeru mobilizacije lahko pokliče pod orožje nad milijon. Turška vojska ima bogate tradicije, ki so se pokazale tudi za Kemala Atatürka po prvi svetovni vojni, kakor izjavljajo danes svoje priznanje tudi oddelkom, ki se pod zastavo organizacije Združenih narodov borijo v Koreji.

Seveda so obrambni problemi vsake države v veliki meri odvisni od njene gospodarske moči in ekonomske stabilnosti. Pri presojanju teh vprašanj je treba v Turčiji upoštevati dva faktorja: pomoč, ki jo je dobila iz tujine, in politiko, ki jo vodi pred dve letoma prišla na oblast. Tuja pomoč (predvsem iz Zedinjenih držav) je znatno okrepila turško gospodarstvo, saj je Turčija dobila od leta 1948 več kot za 289 milijonov dolarjev pomoči. Ti razmeroma veliki zneski so bili uporabljeni tako v obrambne kot v gospodarske namene.

Predvsem si je turška vlada prizadevala modernizirati poljedelstvo, ki je osnova turške ekonomike. Problem ni bil lahek, kajti turško poljedelstvo je bilo zelo zaostalo in proizvodnja razmeroma nizka. Danes, ko ima turško poljedelstvo na razpolago kakih 30.000 traktorjev in ko so bile uvedene nove agrotehnične metode, se že opažajo spremembe: bombaž je postal glavni izvozni artikel (nad 76.000 ton) računajo pa, da bodo v nekaj letih lahko dvignili proizvodnjo bombaža na milijon bal.

Prav tolikšna pozornost je bila posvečena rudarstvu: rudniki v Zanguldahu in Divriku so dobili moderne naprave, tako da je proizvodnja premoga že dosegla štiri milijone to na leto. Posvečala pa se je tudi pridobivanje kroma (Turčija je eden glavnih svetovnih producentov te rude) in bakra.

Veliko sredstev je turška vlada naložila tudi v izgradnjo prometnih zvez. Trenutno gradijo nad 20 tisoč kilometrov novih cest, med katerimi velja posebej omeniti cesto Iskanderum-Erzurum na severovzhodnem delu države.

Ze ti skromni podatki kažejo na gospodarski napredek v Turčiji, kateri obetajo, da bi lahko po desetih letih takšne graditve postala ena najbolj bogatih držav na vsem Srednjem vzhodu. Te razmeroma nagle gospodarske spremembe se bodo slej ko prej odrazile tudi na socialni strukturi turške republike, ki ima že danes 365 tisoč industrijskih delavcev. Če bo Turčija znala rešiti številne socialne probleme in dvigniti življenjsko raven povprečnega prebivalstva, bo to imelo gotovo zneten vpliv na podobno problematiko v vseh državah Srednjega vzhoda, kjer so posebno socialni problemi vsak dan bolj očitni in se pojavljajo že v zelo ostrih oblikah.

Poznavalci razmer v Turčiji pripisujejo zboljšanje položaja v precejšnji meri novi vladi demokratske stranke, ki je leta 1950 prišla na oblast in zamenjala 27-letno vodstvo in oblast republikanske ljudske stranke. Značilno je, da izvirata obe glavni turški politični stranki iz kemalističnega gibanja, ki je leta 1922 prevzelo oblast v Turčiji, odpravilo sultana in izvedlo obsirne reforme v družbenem življenju tedanje Turčije; iz starega in korumpiranega osmanskega imperija je Mustafa Kemal napravil novo republiko, ki se je ostro uprla starim nazadnjaškim tradicijam muslimansko-fevdalne vladavine. Kemalov "ettatizem" gotovo ni bil socializem, pač pa posebna oblika državnega kapitalizma, ki je zaostalo Turčijo tedanje dobe pomenil precejšen napredek—tako na gospodarskem kot na družbenem področju.

Ustanovitelji demokratske stranke—Celal Bayer (sedanji predsednik republike), Adnan Menderes (ministrski predsednik), profesor Fuad Koprulu (zunanji minister) in Refik Koralan (predsednik Velike narodne skupščine) so bili mnenja, da stara "garda" kemalistov pod Inonijevim vodstvom po skoraj 30-letni vladavini ni več kos sodobnim zahtevam, posebno, ker so se v njenih vrstah vgnezdili reakcionarni elementi z diktatorsko-monopolističnimi tendencami; nova stranka, ki se je razvila v povojnih letih, je nakazala nova načela, predvsem pa razširitev demokratičnih svobod, in na volitvah leta 1950 tudi v veliko večino zmagala. Turčiji se je s tem odprla nova razvojna pot.

Jugoslavija in Turčija imata marsikatero slično točko, ki govori o skupnih interesih. Posebno velja to za trgovinske odnose, katerih znatna poživitev v zadnjem letu nedvomno koristi obema državam. Tudi področje kulturne izmenjave je vprašanje, za katerega se zanimata i Jugoslavija i Turčija. S tem, da je Turčija (skupaj z Grčijo) pristopila k Atlantskemu paktu, je nastal na jugovzhodu Evrope nov položaj, ki ga je treba upoštevati: Jugoslavija sicer zavrže ča misel o sklepanju paktov, pač pa je gotovo, da je pripravljena koordinirati napore za vzpostavitve čim boljše obrambe proti kakršnikoli agresiji in zavarovanju neodvisnosti seveda v duhu načel organizacije Združenih narodov!

(Po "Slovenskem poročevalcu")

ZNIŽANJE OSKRBNINE V BOLNIŠNICAH V SRBIJI

Svet za ljudsko zdravje v Srbiji je izdal nove predpise o oskrbnini na klinikah in v bolnišnicah za tiste, ki niso socialno zavarovani. Doslej je znašala oskrbnina na klinikah dnevno 700 dinarjev, v bolnišnicah pa 500 dinarjev. Po novih predpisih je uvedenih šest razredov, tako da bodo imeli tišči, katerih družinska davčna osnova ne presega 10.000 dinarjev letno, posledje brezplačno oskrbo, pri davčni osnovi 10 do 80.000 dinarjev bo znašala oskrbnina na kliniki 200, v bolnišnici 150 dinarjev, pri davčni osnovi 80 do 120.000 dinarjev 300, dinarjev, odnosno 250 dinarjev, itd., tako da bo znašala oskrbnina za tiste, katerih davčna osnova presega 300.000 dinarjev, na kliniki 500, v bolnišnici pa 400 dinarjev.

STO TISOČ TON PŠENICE IZ TURCIJE

Beograjsko podjetje za uvoz in izvoz žita Grain-export je kupilo v Turčiji sto tisoč ton pšenice. Kupljena pšenica je namenjena prehrani prebivalstva, ker je zaradi suše zmanjšan domači pridelek.

**Don't gamble with fire—
the odds are against you!**

POZOR!

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci še vedno nujno potrebujejo Vaše pomoči
V Vašem interesu je, da za VAŠ TEŽKO PRISLUŽENI IN OD UST PRITRGANI DENAR
Vaši svoji v DOMOVINI dobe RES PRVOVRSTNO BLAGO

ZATO NAROČAJTE DARILNE POŠILJKE PRI DOBRO ZNAŇI KOMPANII

**DOSTAVA
v 15 DNEH**

CITRUS
IMPORT-EXPORT

**DOSTAVA
v 15 DNEH**

lastnik ALEKSANDER GOLJEVŠČEK

Lastno skladišče v prosti luki Trsta 4/II/31 Trst, Vi a Torrealbanca 27 Trieste, Post Box 522

KI JE ZARADI PRIZNANE SOLIDNOSTI, TOČNE IN NAJHITREJŠE POSTREŽBE IN NAJTOČNEJŠEGA OBVEŠČANJA SVOJIH ODJEMALCEV postala

Vodilna kompanija za pošiljanje darilnih pošiljk po vsej Evropi

CENIK

CENE v USA dolarjih za 1 LB. FRANKO zadnja pošta ali železniška postaja prejemnika.

RIZ Splendor extra brillante	0.21
RIZ Carolina - Superchinese	0.25
TESTENINE vseh vrst (makaroni, spaghetti) bele la	0.21
PŠENICNI GRES la kanadski	0.20
MOKA kanadska EXTRA GOLD FINE, najfinija - na drobno,	0.18
MOKA kanadska EXTRA GOLD FINE orig. vreča 100 LBS.	vreča—12.00
JECMEN oslušeni	0.18
SLADKOR najfinjši kristal	0.21
SLADKOR v kockah	0.25
KAVA RIO št. 3	0.76
KAVA MINAS št. 2	0.80
KAVA SANTOS EXTRA PRIME	0.93
KAKAO holandski najfinjši	0.73
COKOLADA za KUHANJE najfinjša	0.75
COKOLADA mlečna najfinjša	0.78
CAJ FORMOZA	1.15
CAJ CEYLON ORANGE PEKOE	1.33
MLEKO V PRAHU holandsko najfinjše	0.70
MLEKO KONDENZIRANO holandsko najfinjše	0.35
OLJE OLJČNO najfinjše rafinirano, ročke po 1 kg.	za 1 kg.—1.32
OLJE OLJČNO najfinjše rafinirano, kanta 33 lbs.	kanta—19.00
MAST čista svinjska, škatle po 1 LB. in 5 LB.	0.38
MAST čista svinjska, kanta orig. 37 LBS.	kanta—13.50
SUNKA kuhana praska, škatle po 1 kg.	za 1 kg.—2.42
SALAMA a la javrnič	1.35
SLANINA susena (pančeta)	0.75
CAJNO MASLO dansko najfinjše, škatle po 1 kg.	za 1 kg.—2.50
PARMEZAN SIR orig. Parma stravecchio	1.30
EMENTALSKI SIR v trikotnikih, škatla 6 kosov	škatala—0.22
PARADIZNIKOVA MEZGA (paradajz), škatle po 1 kg.	za 1 kg.—0.70
POLENOVKA (štokfiš) EXTRA norveška	0.70
SARDINE portugalske v oljčnem olju, škatla 200 g.	škatala—0.25
MED CVETLIČNI, kozarci po 1 LB.	0.50
MANDELJNI orig. Bari oslušeni	0.88
ROZINE (cevebe) grške Candia št. 4	0.32
KEKSI najfinjši masleni	0.40
BONBONI, karamele polnjena la.	0.50
NOODLE SOUP Royco, Daniels ali enake vrste zavojček	0.18
MARMELADA, najfinjša, škatle po 1 LB.	0.40
FRANCOVA CIKORIJA, škatle po 200 g.	škatala—0.22
MILO PRALNO 72% masčobe	0.35
MILO TOALETNO, komad 100 g.	komad—0.15
MILO ZA BRITJE, komad 50 g.	komad—0.25
ZOBNA KREMA "Kolynos"	tuba—0.30
POPER orig. Lampong črni v zrnu	2.70
VANILJA v palčkah orig. BOURBON	10 palčk—za 10 palčk—0.90
CIMET celi	1.80
NAGELNOVE ŽBICE	2.20
PIMENT celi	1.50
MOŠKATOV OREŠČKI	2.20
LIMONINA kislina najfinjše kakovosti	1.30
KADILO	0.80

RAZEN NAVEDENIH ŽIVIL POŠILJAMO TUDI DRUGO PRVOVRSTNO BLAGO KOT BIKIKLE, RADIO, TEKSTIL, OBUTEV in sploh vse za gospodinjstvo in gospodarstvo, kar Vaši svoji v DOMOVINI nujno potrebujejo in na čemur trpijo pomanjkanje.

ZAHTEVAJTE pri naših zastopnikih navodila in cenike za vse, kar Vaš interesira in kar želite poslati v stari kraj.

VAŠA NAROČILA IN MONEY ORDERS POŠILJAJTE KOT DO SEDA NAŠIM ZASTOPNIKOM ALI V KORIST RAČUNA

ALEKSANDER GOLJEVŠČEK pri
The North American Bank Co., 6131 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio
ali **BANČNE MONEY ORDERS** na naš naslov Trieste, Post Box 522

Obračajte se S POPOLNIM ZAUPANJEM na naše ZA STOPNIKE
v U.S.A.

STEVE F. PIRNAT CO. 6516 St. Clair Ave. CLEVELAND 3, OHIO Phone: HE 1-3500
JOHN BRIŠČEK 6202 St. Clair Ave. CLEVELAND 3, OHIO Phone: HE 1-9312
MIHAEL STAVDOHAR 2050 W. 23rd Street CHICAGO 8, ILLINOIS

JOSEPHINE POGAČNIK
1957 E. 34th Street
LORAIN, OHIO
Phone: 74419

JOSEPH VEROVŠEK
W. 1609 Pacific Ave.
SPOKANE, WASH.
Phone: RA-6446

— v KANADI —

George Petermanec, 58 Stewart Street, Toronto, Ont.
Ludvik Rauter, 137 Bold Str., Hamilton, Ont.
Tony Spehar, 122 Birch So., Timmins, Ont.
Josip Dravoj, 51 Martimas Ave., Hamilton, Ont.
Charles Ilinić, 48 Machar Ave., Port Arthur, Ont.

Za najsolidnejšo postrežbo jamči in se priporoča
ALEKSANDER GOLJEVŠČEK

ZELO VAŽNO! Posebno Vam priporočamo povsod znane "CITRUS" STANDARD PAKETE, ki prispejo v roke srečnega obdarovanca brez vsakih stroškov zanj; torej s plačano carino, carinsko uvozno takso in voznino (poštnino).

PAKET št. 1 \$44.50
100 lbs. moke Extra Gold Fine
37 lbs. Masti (kanta)
7 lbs. kave Minas
10 lbs. riža Carolina Extra
10 lbs. sladkorja
10 lbs. testenin belih
1 lb. čaja Ceylon
1 lb. popra
1 lb. mlečne čokolade
1 lb. kakava
1 par Nylon nogavic

PAKET št. 2 \$23.50
10 lbs. polenovke
10 lbs. oljčnega olja
10 lbs. riža Splendor Extra ali belih testenin
10 lbs. pančete
PAKET št. 3 \$26.00
50 lbs. moke Extra Gold Fine
20 lbs. testenin belih
20 lbs. sladkorja
10 lbs. riža Splendor Extra
7 lbs. kave rio
1 lb. čaja Ceylon

PAKET št. 4 \$29.50
7 lbs. kave Santos Extra Prime
1 lb. kakava
1 lb. čaja Ceylon
1 lb. mlečne čokolade
1 lb. rozin (cevebe)
7 lbs. šunke praske v škatli
5 lbs. pančete
2 lbs. salame
10 lbs. sladkorja
10 škatel sardin
PAKET št. 5 \$25.50
100 lbs. moke Extra Gold Fine
5 lbs. kave Minas
5 lbs. pralnega mila
1 lb. toaletnega mila
10 lbs. riža Splendor Extra
10 lbs. sladkorja
10 lbs. testenin belih

PAKET št. 6 \$19.00
10 lbs. masti
10 lbs. riža Splendor Extra
10 lbs. testenin belih
5 lbs. polenovke
5 lbs. pšeničnega zdroba
20 lbs. moke Extra Gold Fine
10 lbs. sladkorja
PAKET št. 7 \$57.50
200 lbs. moke Extra Gold Fine
20 lbs. sladkorja
37 lbs. masti (kanta)
30 lbs. testenin belih
10 lbs. riža Splendor Extra
7 lbs. kave Minas
4 lbs. rozin

PAKET št. 8 \$13.50
7 lbs. Kave Santos Extra Prime
3 para Nylon nogavic
PAKET št. 9 \$24.00
4 lbs. mlečne čokolade
2 lbs. kakava
1 lb. čaja Ceylon
4 lbs. rozin
10 lbs. riža Carolina
10 lbs. testenin
10 lbs. sladkorja—kocke
5 lbs. oljčnega olja
5 lbs. polenovke (štokfiš)
10 palčk vanilije
PAKET št. 10 \$25.00
5 lbs. polenovke (štokfiš)
5 lbs. oljčnega olja
10 lbs. riža Carolina
5 lbs. masti
5 lbs. pralnega mila
5 lbs. kave rio
5 lbs. testenin belih
5 lbs. sladkorja
2 škatle paradizničkove mezge
20 lbs. moke Extra Gold Fine
5 lbs. prečiščenega zdroba (gres)

PAKET št. 11 \$20.00
10 lbs. riža Splendor Extra
30 lbs. moke Extra Gold Fine
10 lbs. testenin belih
10 lbs. sladkorja
10 lbs. masti
10 lbs. pralnega mila
PAKET št. 12 \$24.50
7 lbs. kave Minas
10 lbs. riža Splendor Extra
10 lbs. masti
10 lbs. oljčnega olja
1 lb. popra
1 lb. čaja Ceylon
1 lb. mlečne čokolade
1 lb. kakava
1 par Nylon nogavic Extra
PAKET št. 13 \$14.50
7 lbs. kave Santos Extra Prime
11 lbs. riža Splendor Extra
22 lbs. sladkorja

TEKSTIL PAKET I. \$34.50
3 m najboljšega volnenega blaga za moško obleko s priborom
1 kravata
2 žepna roba
1 par moških čevljev
(Pri naročilu navesti številko)

TEKSTIL PAKET II. \$36.50
3 m najboljšega volnenega blaga za žensko obleko
6 m popelina za perilo
6 m flanele za obleke za dom
3 pari Nylon nogavic
1 par ženskih čevljev
(Pri naročilu navesti številko čevljev in nogavic)

SMARTLY STYLED ACCESSORY NEW RICK RACK EARRINGS

You need — 1 pair Earring backs, 1 pc.—(48 in.) Wrights Rick Rack size 29.

To make an Earring—

Cut 1 strip of Rick Rack 24 in. long. Fold in half with points matching exactly. Start at folded point. Use button thread, doubled, in your needle and run a row of stitching through 23 points along one edge of the doubled rick rack so one stitch

is over the points and the next stitch is under the points.

Cut 23rd point at end.

Draw thread up very tightly to form the floweret. Tack ends together securely. Paste flower to earring back with cement. When thoroughly dry paste jewel on top of flower; press into the center firmly; hold in place until cement sets.

Repeat process for second earring.

Public Education Program Produces Benefits for CD

Americans are far better informed about what they should do to protect themselves against atomic attack than they were a year ago, as a result of the "biggest educational program ever undertaken in this country," FCDA pointed out in its first annual report.

Surveys conducted in 11 metropolitan areas showed that most people have a general understanding of what civil defense means and a general willingness to volunteer their services to achieve it. They consider civil defense a community problem second in importance only to checking communism.

Informing Public

The task of informing the public about civil defense has been carried on through booklets, newspaper and magazine articles, radio and television broadcasts, motion pictures, speeches, and exhibits at a cost less than that of mailing one postcard to each citizen.

As an outstanding example of the extensive circulation of its informational materials, FCDA cited its booklet, "Survival Under Atomic Attack," of which it

originally issued 225,000 copies at a cost of less than \$10,000.

Reproduction of this booklet for free distribution or for sale was authorized with the result that it has been reprinted by state and city governments, publishing firms, and public-spirited corporations. Newspapers and magazines with a combined readership of over 22,000,000 have reprinted it in full or in part.

Millions of Reprints

In all, about 56,000,000 copies of public leaflets and booklets have been distributed by FCDA or sold by the Superintendent of Documents. This figure does not include millions of copies reprinted by State and local governments and private agencies.

FCDA also told how it is educating the civil defense personnel through the Staff College and three training schools. The Staff College, designed to train key administrative personnel from the States and cities, opened in April, 1951. By the end of the year more than 1,000 students had attended its 6-day courses from all 48 States, the District of Columbia, Alaska, Hawaii, Puerto Rico, and the Virgin Islands.

The three training schools, designed to train instructors in the technical aspects of civil defense, are at St. Mary's, Calif., Stillwater, Okla., and Abington, Pa.

—The Civil Defense Alert

NOTICE

You can pay Gas, Water, Electric and Telephone bills every day at the office of:
Mihaljevich Bros. Company
6424 ST. CLAIR AVENUE
With our Special Money Orders you can pay all other bills, such as doctors, hospitals, rents, stores, etc.
Office hours: 9 a. m. to 6 p. m.

B. J. Radio & T. V. Service

Expert Repairing on All
Makes of Radios
Tubes, Radios, Rec. Players
INDOOR — OUTDOOR
SOUND SYSTEM
All Work Guaranteed
1363 E. 45th ST.—HE 1-3028

6231 St. Clair Avenue

ENGLISH SECTION

HEnderson 1-5311-12

HOME

Mrs. Ursula Zobec has returned to her home at 1114 East 66 Street, after being confined to the hospital. Friends may visit her.

Home from the hospital, is Mrs. Agnes Pierce, 16102 Holmes Avenue, where friends may visit her.

Convalescing at her home after being confined to the hospital, is Mrs. Anna Azman, 15308 Ridpath Avenue. Friends may visit her.

IMPORTANT MEETING

To all culturally minded people interested in propagating Slovene culture in Cleveland, this is a reminder to attend a meeting scheduled to be held Friday, September 26 at the Slovene Workmen's Home on Waterloo.

A temporary committee is now at work drafting plans to sponsor an American concert tour for a group of Slovene singers from Ljubljana. Any one interested is invited to attend this meeting and give his or her idea and help in making this project a success.

—Publicity Committee

BACK TO E. S. T.

The City of Cleveland, Ohio, and Suburbs will revert to Eastern Standard Time, instead of Daylight Saving Time, effective at 2:00 a. m., Sunday, September 28, 1952.

Therefore, clocks will be set back one hour at 2:00 a. m., September 28, and the Cleveland Post Office will operate on Eastern Standard Time, which is one hour slower than Daylight Saving Time and office hours and working schedules will be changed accordingly from the date mentioned.

Railroads and Air Lines

Railroads and Air Lines in and out of Cleveland, will operate on Eastern Standard Time.

Star Routes and Mail Messenger Service

Star routes and mail messenger service heading out of Cleveland, will operate on Eastern Standard Time.

Out-Going Mails

The regular dispatches and pouches for outbound RPO and CP trains, Star Routes, Mail Messengers and Motor Vehicle trips to the Air Mail Field Cleveland, Ohio, will be locked out and dispatched to conform with Eastern Standard Time.

Station Mails

Regular dispatches to and from Carrier Stations and Finance Stations will be made on Eastern Standard Time schedules.

Collection Service

Regular collections will be made on Eastern Standard Time schedules.

LIBRARY PRESENTS FILMS

The regular evening movie hour at Norwood Branch Library, 6405 Superior Avenue, is being resumed on Friday, September 26, 1952 at 8 p. m. Due to popular demand, movies will be featured twice monthly during the coming year instead of monthly as in the past. There is no admission charge, but children must come with adults. The first program will feature the following films

Wings to Alaska—its scenic splendor, attractions for the hunter and sportsman, and many interesting facts about the history of the country.

Flower Arrangements—practical flower arranging for the home.

Pudge—a boy and his dog.

WEDDING BELLS

Last Saturday, September 20th, Miss Norma Barton, daughter of Mr. and Mrs. Steve Barton, 18802 Arrowhead Avenue, became the bride of Mr. Joseph J. Hrvatin, son of Mr. and Mrs. Joseph Hrvatin, 19401 Mofican Avenue. The wedding ceremony was performed in Our Lady of Perpetual Help Church on Neff Road. After a reception at the American Yugoslav Center, the young couple departed on their honeymoon.

IN CALIFORNIA

Mrs. Marie Kalc of 22450 Tracy Avenue, is visiting relatives and friends in Fontana, California.

TICKETS FOR "LA TRAVIATA"

Glasbena Matica announces its advance sale of tickets for the November 2, 1952 performance of Verdi's "La Traviata." They may be purchased from members of the chorus, or at Orazem's Confectionery in the Slovenian National Home building, or by phoning Mr. Anton Schubel at EXpress 1-8638.

Prices of tickets are: \$1.00, \$1.50, \$2.00 and \$3.00. All seats are reserved.

OBITUARIES

Grdosic, Michael—of 1602 East 37 Street. Age, 37 years. Survived by wife, Bridget, father and brother.

Gregorin, Jacob—Residence at 19001 Abbey Avenue. Member of Lodge 6 SDZ. Survived by wife Mary, daughter, Mrs. Ann Zitnik and son, Stanley. Also leaves a brother, Matt Gregorin in No. Chicago, Ill.

Hunter, George—76 years of age. Family residence at 5028 W. 148 St. Member of SNPJ. Husband of Barbara, father of Mrs. Frances Leskovec, Mrs. Emma Kulikowski, Mrs. Mary Jesen, Mrs. Rita Jesen, Mrs. Mildred Darrow, Joseph and Frank.

Kusturin, John Sr.—30673 Detroit Rd., Westlake, Ohio. 61 years of age. Survived by wife Mary, daughter, Mrs. Virginia Dan and son, John Jr.

Japel, Frances—66 years of age. Residence at 15813 Groveswood Avenue. Member of SDZ. Husband, Jacob, sons James, John, Joseph and Rudolph, and daughter Mrs. Emily Winklbauer survive.

Perusek Jennie—of 1190 East 61 Street. 81 years of age. Member of Maccabees and Slovenian Women's Union. Survived by sons, F. William Prosek and Harry Prosek. Also leaves a sister Mrs. Theresa Chanta of Virginia, Minn.

Strukel, Joseph—Residence at 6219 St. Clair Avenue.

Zaller, Timothy Lee—seven week old son of Mr. and Mrs. Edmund Zaller, 21101 Nicholas Avenue. Brother of Ned and David.

No one of us is responsible for the things which happen to us, but we are responsible for the way we behave when they do happen.

BIRTHS

A baby boy, their second son, was born on September 11th, to Mr. and Mrs. Rudolph Krall, 21375 Miller Avenue.

Mr. and Mrs. John Skrabec of Carl Avenue, are announcing the birth of their first child, a baby boy.

A baby boy, named Raymond Edward, was born on September 23rd, to Mr. and Mrs. Raymond Ivancic, East 65 Street. Grandparents are Mr. and Mrs. Frank Ivancic, 1241 East 61 Street.

VACATIONING

Greetings arrived from the following, who are spending a vacation in Arizona: Mrs. Tony Malovasic, Mrs. Bercic, Mike Stanovnik and Joseph Basko.

Mr. and Mrs. Mike Casserman, 18702 Shawnee Avenue, left for a trip to Hot Springs, Arkansas.

MEETING TONIGHT

Lodge No. 158 SNPJ (Zavedni sosjedje) will hold a meeting tonight, Friday, September 26th at 7:30, in the American Yugoslav Center on Recher Avenue. All members are urged to attend.

SHORT COURSES AT CLEVELAND COLLEGE

Two short courses of interest to nationality groups in Greater Cleveland will be offered by Cleveland College in its October series of Short Courses beginning October 6th.

These are "Basic English for Foreigners" and "English Vocabulary Building," both non-credit courses eight sessions in length.

The former class is open both to foreign students at colleges in the vicinity and to others who can qualify. Miss Mary E. Reid, professor of English at Western University, will teach this class on Wednesdays from 7:00 to 8:15 p. m. beginning Oct. 8.

The vocabulary building class is designed to increase the student's knowledge of words and his ability to use these words in conversation and writing. Eraine Scheuer, a Reserve graduate who has taught vocabulary building in classes for children, for young people and for adults, is the instructor.

Three sections of the class will be given: on Mondays from 7:00 to 8:15 p. m. beginning Oct. 6; on Wednesdays from 11:00 to 12:15 p. m. and from 7:00 to 8:15 p. m. beginning Oct. 8.

Registration for these and other Short Courses ranging from craft and skill courses to philosophy is now open at Cleveland College and will continue through the week of Oct. 6 at the Cleveland building, 167 Public Square.

Worry does not empty the day of its trouble but only of its strength.

Why Pay More?
CLEVELAND TRUST
PERSONAL LOANS
ARE LOW-COST
EASY TO ARRANGE

BORED WITH LUNCH?

Soon after school opens the familiar lament "What shall I give my children for lunch?" is heard all over the land. Mothers know that if children are to do their best work in school they need three nourishing meals a day. Lunch, however, frequently becomes a problem—mother runs out of ideas for foods to put in the lunch box or is in the midst of her day's work when the child comes home at noon. Actually, lunch need not be just another tiresome task. The secret, of an attractive, tasty and nourishing meal, either at home or in the lunch box, is a little planning, a little ingenuity and some advance preparation.

Begin with the weekly shopping list! Plan to keep the refrigerator stocked with fresh vegetables—clean and ready to use. Always keep quick luncheon foods such as cheese, eggs, fruit and milk on hand. When cooking the evening meal, prepare extra amounts of soup, main dish or dessert for the next day's noon day meal.

Nutritionists generally agree that lunch should furnish about one third of the day's requirements. This can be done very easily by including: Milk - 1/2 pint; vegetables or fruit - one or two servings; bread and butter or margarine - at least one serving.

Good deeds can be heard farther than loud talk.

CRANWOOD RACES

Cranwood, Cleveland's running racetrack, defers to tradition tomorrow (Saturday) the second running of the Erin go Bragh Handicap is staged. This event has been named after the first Thoroughbred to win a purse at a recognized racetrack meeting in the Cleveland area away back in 1868.

The inaugural of the Erin go Bragh was captured by L. Shelton's Penny Annie in the fall of 1951. This year the purse value has been raised to \$2,500 plus a handsome silver trophy.

Jockey Willie Pool, who is himself almost a tradition of the Turf having been a rider since 1921, will be honored with a "Willie Pool Day" on Monday, September 29.

IN HOSPITAL

Bill Ujic, 7203 Deveny Avenue, is confined to Polyclinic Hospital, where he is recovering from an operation.

Mrs. Mary Terlep of Chikla saw Avenue, underwent an operation Wednesday in Charity Hospital. She is confined to Room 411, where friends may visit her.

IN CLEVELAND

Vacationing in Cleveland, is Mrs. Julia Cvetkovic, who is visiting her son Frank at 13713 Chataqua Avenue, and daughter, Mrs. Julia Zorich, 311 Bishop Road.

HEALTH NEWS

The Survey:

On August 5, the Division of Health with the assistance of the Anti-Tuberculosis League, Sunny Acres Hospital, and the U. S. Public Health Service began a Chest X-ray Survey—a follow up on the 1949 Mass Survey. This survey is on a smaller scale and aimed primarily at areas of high tuberculosis incidence. There are, however, units scheduled for neighborhoods in all of the health districts.

The first two weeks of the survey were extremely successful—with 12 units in operation, 50,068 X-rays were taken! Those interested in spreading the gospel of yearly X-rays and other health programs can take heart—the years of health education by the various agencies are beginning to pay off! This is evidenced by the number of persons who flock to the units virtually unsolicited, the number of queries which come into headquarters about location of units and the suggestions for locations. People are becoming more health conscious and aware of agencies which promote health.

The New Hospital

The dedication of the New Sunny Acres Tuberculosis Hospital on August 21, culminates years of planning for a well-rounded tuberculosis control program by the county health com-

missioners, the Board of Trustees of Sunny Acres, the Board of County Commissioners, the Academy of Medicine, the Anti-Tuberculosis League and the Cleveland Division of Health.

Nothing has been overlooked in either the construction or the equipment of this new hospital. It is an ultra-modern building with a motif of simplicity and functional design. It provides the most up to date X-ray, surgical, medical and recreational facilities. The opening of the hospital with 260 beds, the 360 beds already in use at Sunny Acres and the 350 beds at Lowman Pavilion at Cleveland City Hospital make a total of 1000 beds for tuberculosis patients in Cuyahoga County. 100 additional beds are also available at Brecksville Hospital for eligible veterans.

Charles & Olga Slapnick
FLORISTS
Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths, Potted Plants and Flowers for all Occasions
6026 ST. CLAIR AVENUE
EX 1-2134

TWO FUNERAL HOMES

For
Reliable
Experienced
Sympathetic
Funeral
Services
at
PRICES
You
SELECT
call

A. GRADINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1053 East 62nd St.
HEnderson 1-2084 • Klammer 1-6099

HALL
available for
weddings, parties, meetings, etc.
For information call
EX 1-1143
LITHUANIAN HALL
6835 Superior Ave.

RUDOLPH KNIFIC
AGENCY
IV 1-7540 820 E. 185 St.

Complete insurance service.
Auto and Fire Rates given over phone.
Our companies are rated A-plus.

HALL AVAILABLE
For Weddings, Parties, Meetings, etc. For information call
IV 1-9828

LUDWIG'S HALL
20160 LINDBERGH AVE.
(E. 200th & Lindbergh)

BEROS STUDIO

6116 ST. CLAIR AVENUE TEL.: EN 1-0670

For the Best in Photography—Weddings in Studio; Candid; in Church and Home; Satisfaction Guaranteed.

For the best in price, quality and service—call

PAULICH

Specialty Co.
Advertising Novelties - Matches - Calendars - Convention, Anniversary and Opening Souvenirs, Industrial and Business Gifts.
New Year's Hats & Noisemakers
IV 1-6300 GL 1-7697

YOUR LIFE SAVINGS
Your name may appear in the next edition of the daily paper giving full details of how your savings vanished in the blaze of a winter's night. Nothing can touch your Savings Account... it's safer and always available.

Member
Federal Deposit
Insurance
Corporation
6131 St. Clair
15699 Waterloo
34th & 93 St.
Broadway 6665
3 OFFICES

